

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Ndc/6/2024
Identifikačné číslo spisu: 1422201641
Dátum vydania rozhodnutia: 12.03.2024
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2024:1422201641.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti súdu o maloletú P. F., narodenú V., bytom u matky, dieťa matky A. D., narodenej V., trvale bytom I. a otca U. F., narodeného V., trvale bytom I., o návrhu otca na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv, o nesúhlase Krajského súdu v Bratislave s postúpením veci Krajským súdom v Trnave, vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 16NcC/31/2023, takto

rozhodol:

Na prejednanie a rozhodnutie veci vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 16NcC/31/2023 je p r í s l u š n ý Krajský súd v Trnave.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) podľa § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) vec vedenú pod sp. zn. 16NcC/31/2023 s odôvodnením, že s prihliadnutím na špecifickú povahu konaní podľa prvej hlavy a tretej hlavy druhej časti, tretej časti a štvrtej časti zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“) možno aplikáciou čl. 3 ods. 2 Základných princípov CMP dospieť k záveru, že aj vo veciach rozhodovania o nesúhlase s prenesením príslušnosti v daných konaniach je nadriadeným súdom ten súd, ktorý je príslušným na rozhodovanie o odvolaniach (dovolaniach), teda príslušný na prieskum rozhodnutia nižšieho súdu. V danej veci je týmto súdom Krajský súd v Trnave ako kauzálny nadriadený súd, keďže vzhľadom na nové usporiadanie príslušnosti súdov účinné od 1. júna 2023, je pre Okresný súd Pezinok, ako aj Mestský súd Bratislava II odvolacím súdom v rodinnoprávnej agende (konkrétne vo veciach definovaných v § 3 ods. 5 CMP).

2. Podľa čl. 3 ods. 1 CMP, ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa toho ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci.

3. Podľa čl. 3 ods. 2 CMP, ak takéhoto ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa

normy, ktorú by prijal, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej vedy a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít.

4. Podľa § 3 ods. 5 písm. b) CMP, na konanie o odvolaní proti rozhodnutiu vo veciach podľa prvej hlavy a tretej hlavy druhej časti, tretej časti a štvrtej časti vydanému okresným súdom so sídlom v obvode Krajského súdu v Bratislave a Krajského súdu v Nitre je príslušný Krajský súd v Trnave.

5. Podľa § 6 ods. 1 a 2 CMP ak súd zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi vec príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom účastníkov. Ak súd, ktorému bola vec postúpená, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd spoločne nadriadený Krajskému súdu v Bratislave a Krajskému súdu v Trnave podľa § 6 ods. 2 CMP príslušný na rozhodnutie o príslušnosti, posúdil dôvodnosť nesúhlasu Krajského súdu v Bratislave s postúpením mu veci a dospel k záveru, že nesúhlas je dôvodný.

7. Z obsahu spisu vyplýva, že v predmetnej veci ide o konanie o návrhu otca na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej, v rámci ktorého Mestský súd Bratislava II uznesením z 25. septembra 2023 sp. zn. B3-40P/174/2022 preniesol svoju miestnu príslušnosť na Okresný súd Pezinok a postúpil mu spis na ďalšie konanie. Následne Okresný súd Pezinok vec predložil Krajskému súdu v Trnave na rozhodnutie o miestnej príslušnosti podľa § 112 ods. 2 CMP. Krajský súd v Trnave v nadväznosti na čl. 3 ods. 1, § 5, § 6 ods. 1 a § 112 ods. 2 CMP postúpil vec na rozhodnutie Krajskému súdu v Bratislave ako príslušnému nadriadenému súdu, poukazujúc na skutočnosť, že v danom prípade sa jedná o rozhodnutie nadriadeného súdu so zohľadnením organizačných vzťahov vo vnútri sústavy súdov a na rozhodnutia NS SR sp. zn. 4Obdo/113/2019 a sp. zn. 1Ndob/1/2022.

8. Najvyšší súd konštatuje nespornosť funkčnej príslušnosti Krajského súdu v Trnave na rozhodnutie o odvolaní proti rozhodnutiu vo veciach podľa prvej hlavy a tretej hlavy druhej časti, tretej časti a štvrtej časti vydanému okresným súdom so sídlom v obvode Krajského súdu v Bratislave (§ 3 ods. 5 písm. c) CMP). S prihliadnutím na špecifickú povahu konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, v rámci ktorých súd rozhoduje aj o úprave styku s maloletým podľa § 111 písm. d) CMP, pri aplikácii vyššie citovaného čl. 3 ods. 2 CMP a s prihliadnutím na zachovanie princípov všeobecnej spravodlivosti a princípov, na ktorých spočíva CMP tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov, možno dospieť k záveru, že aj vo veciach súvisiacich s konaniami týkajúcimi sa starostlivosti súdu o maloletých (napr. rozhodnutie o príslušnosti, rozhodnutie o námietke zaujatosti), bude nadriadeným súdom Krajský súd v Trnave (kauzálny nadriadený súd). Opačný záver by sa priechil účelu súdnej reformy, popieral by jej zmysel. Je potrebné mať na zreteli aj zachovanie plynulosti a rýchlosti konania. Nie je možné vykladať pojem nadriadený súd v danom prípade inak, než vychádzajúc z uvedených princípov.

9. Najvyšší súd o. i. upriamuje pozornosť na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 4. mája 2010 sp. zn. III. ÚS 72/2010 publikovaný v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 20/2010, v zmysle ktorého nevyhnutnou súčasťou rozhodovacej činnosti súdov, ktorá zahŕňa aplikáciu abstraktných právnych noriem, a to vzhľadom na špecifickú povahu konaní na konkrétne okolnosti individuálnych prípadov, je zisťovanie obsahu a zmyslu právnej normy uplatňovaním jednotlivých metód právneho výkladu.

10. V danom prípade nemožno prihliadať na uznesenia NS SR sp. zn. 4Obdo/113/2019 a sp. zn. 1Ndob/1/2022, na ktoré poukázal Krajský súd v Trnave, nakoľko v daných prípadoch sa jednalo o spory o funkčnú príslušnosť, ktoré boli determinované úplne inou povahou konania a námietkou zaujatosti

podanou voči konajúcej sudkyni ešte pred účinnosťou zákona č. 371/2004 Z. z. v znení novely vykonanej zákonom č. 150/2022 Z. z.

11. Najvyšší súd vzhľadom na vyššie uvedené konštatuje, že nesúhlas Krajského súdu v Bratislave s postúpením mu veci Krajským súdom v Trnave je dôvodný, preto rozhodol tak, ako vyplýva z výroku tohto uznesenia.

12. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.